

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र पुणे
सेतू अभ्यासक्रम (Bridge Course) : शैक्षणिक वर्ष - २०२२-२३
इयत्ता - दहावी, विषय - सामाजिक शास्त्रे (इतिहास व राज्यशास्त्र)
वेळ १ तास ३० मि. पूर्व चाचणी गुण २६

- प्रश्न १ अ) पुढील विधानासाठी दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाचे वर्णाक्षर चौकटीत लिहा. ४
- १) भारतीय हरितक्रांतीचे जनक .....होत.
- अ) डॉ.वर्गीस कुरीयन   ब) डॉ.होमी भाभा
क) डॉ.एम.एस.स्वामिनाथन   ड) डॉ.नॉमेन बोरलॉग
- २) एक-श्राव्य साधनांमध्ये -----या साधनाचा समावेश होतो.
- अ) दूरदर्शन   ब) वृत्तपत्रे
क) आकाशवाणी   ड) नियतकालिके
- ३) भारताच्या विज्ञान व तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात सुधारणा घडवून आणण्याचा प्रयत्न ----- या
प्रधानमंत्र्यांनी केला.
- अ) पं.नेहरू   ब) लालबहादूर शास्त्री
क) इंदिरा गांधी   ड) राजीव गांधी
- ४) आजच्या काळातील ----ही एक राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील गंभीर समस्या आहे.
- अ) निर्वासितांचे प्रश्न   ब) पर्यावरणाचा न्हास
क) दहशतवाद   ड) नक्षलवाद
- ब) पुढील गटातील चुकीची जोडी ओळखून लिहा ३
- १) अ) लिखित साधन - रोजनिशी
ब) मौखिक साधन - पोवाडे
क) भौतिक साधन - अभिलेख
ड) एक-श्राव्य साधन - आंतरजाल
चुकीची जोडी - -----
- २) अ) सौदामिनी राव - स्त्री मुक्ती आंदोलन
ब) विद्या बाळ - नारी समता मंच
क) प्रमिला दंडवते - महिला दक्षता समिती
ड) ज्योती म्हापसेकर - महिला आयोग
चुकीची जोडी - -----
- ३) अ) डॉ.होमी भाभा - अणुऊर्जा आयोगाचे पहिले अध्यक्ष
ब) डॉ.होमी सेठना - पहिली अणुचाचणी
क) डॉ.राजा रामण्णा - अवकाश संशोधन
ड) डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम - क्षेपणास्त्र विकास
चुकीची जोडी - -----

प्रश्न ४ पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

६

- १) प्रदेशवाद म्हणजे काय ते सांगून त्याचा देशावर कोणता परिणाम होतो ?
- २) भारतातील शेतकरी चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ३) पर्यटनातून कोणत्या व्यावसायिक संधी निर्माण होतात?
- ४) पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी जनजागृतीबाबत ६ घोषवाक्ये तयार करा.

*****